

Становище
от
проф. Виолета Дечева, д.н. - НБУ
за
художествено-творческата и изследователска дейност
на гл. ас.д-р Ася Христова
Иванова за участие в конкурс обявен в ДВ бр. 47/14.06.2019 г.
за заемане на академичната длъжност „доцент“
в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство

С хабилитационния труд „Музика, танц, театрално действие (гранични сценични форми)“ Ася Иванова участва в конкурса на НБУ за присъждане на званието “доцент” в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство. Той е основан на практическата ѝ работа като театрален педагог, актриса и режисьорка. Неговите достойнства произтичат както от добрата методологическа подготовка на кандидатката в областта на музиката и видовете актьорски техники в модерния театър, така и от солидния опит, който тя има в изследване и изпробване на тренинговите практики в процес. Богатият ѝ опит като преподавател, когото студентите ценят, харесват и обичат (дали са ѝ оценка “отличен”) ѝ помага в точното дефиниране на изводите, в ясната посока на предаване на техниките на работа със звука, с думата, с движението.

Работата е разделена в две части, които добре изразяват сдвояването на сценичния процес като поле на изследване с педагогическата работа като предаване едновременно на опит и като лаборатория. В първата част са представени проектите, в които тя има основно участие, и в които се изследва непосредствено връзката между музиката, танца и сценичното действие. Големите и дългогодишни проекти са “Бит” и PHONOPTIKFORM. Към тях трябва да добавят и “Индже”, и “Вишневи сестри” – също дългогодишна работа с екипа на Възкресия Вихърва и Зарко Узунов. Частите, посветени на “Баща ми, който..”, “Вишневи сестри” и “Ковачи”, могат се видят по-скоро като допълващи този основен, според мен, корпус в сценичната практика на Ася Иванова. Те имат повече функцията за нея да осмисли чрез тях вече натрупания в големите проекти опит и изводи. Имат значение за прецизиране на театралната формата от актьора. Така че обобщенията и изводите ѝ са ценни и

логично идват в тази хабилитационна работа след дълъг сценичен процес. Такова бавно наслагване се случва все по-рядко в актьорството през последните десетилетия в България и затова прецизната, задълбочена работа на Ася Иванова в този смисъл трябва да бъде непременно оценена по достойнство.

Вниманието към театралната форма от гледна точка на методологията на актьорското създаване е център на педагогическите курсове на Ася Иванова и работата ѝ със студентите. В преподаването на тренинга като подготовка на актьора за създаването на форма, сценичен образ и пространствено движение, се разпознава сценичния ѝ опит и методологическите опори на Laban-техниката или на Feldenkrais. Преподаването на музикална теория е част от този процес на траен интерес към връзката между театър и музика. Поставен е акцент върху елементи от музикалната теория, които могат да се използват от студентите за създаване на умения и техники на израз. Приносно е авторското разработване от Ася Иванова на упражнения в тази логика. Както и разработването на педагогическата линия в преподаването на умения и техники за постигане музикализация на актьорския изказ – особено важно за съвременния театър в процеса на неговата медиализация.

В тази връзка специално бих обърнала внимание и на участието ѝ в международните уъркшопи като „Playing with Objects on Stage” (The Amsterdam Summer Universite), „Lighting bodies”, MAPA Amsterdam, или MAPA Summer Academy Berlin-Buch, Germany, където завършва няколко ателиета. Казано по друг начин, тя резширява непрекъснато своя интерес към поставените въпроси на изграждането на формата от актьора и това ѝ дава възможност да допринесе за преподаването и изследването на методи на физическия театър – също с приносен характер.

Специално бих отделила участието ѝ в международния художествено-творчески проект „Пресечни Пътища” I с "Изследователски център на Йежи Гротовски и Томас Ричардс", Понтедера, Италия, подкрепен от програма „Култура 2000” на ЕС, Европейска културна фондация, Холандия и Министерството на културата на РБългария. Причината за това акцентиране от мен е влиянието, което опитът на Центъра на Гротовски и Ричардсън оказва върху нейната работа; възможността непосредствено да прави своите сравнения между изследванията на Станиславски и неговата “партитура на ролята” и отворената форма, за която която говори Марио Биаджини като

последователност от детайли, откривани в процеса, създаващи структурата на ролята. Това е причината да бъде оставен отворен финалът на работата – към бъдещо продължение на работата в тази линия.

Предвид всичко казано до тук, убедено препоръчвам присъждането на научното звание “доцент” на Ася Христова Иванова.

20.10.2019

София